

ΩΔΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

1871

ΣΥΜΦΩΝΙΚΑΙ — ΛΑΪΚΑΙ ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Γ. Ν. ΝΑΖΟΣ

ΑΙΘΟΥΣΑ " ΑΤΤΙΚΟΥ „

Κυριακή 31 Μαρτίου 1929, ώρα 10³/₄ π.μ. άκριβώς

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΑΥΛΙΑ

ΕΡΓΩΝ DEBUSSY

ΔΙΔΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΤΗΣ

ΣΥΜΦΩΝΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

ΤΟΥ

ΩΔΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

1893 - 1929

πρός συμβολήν εις την Διεθνήν οργάνωσιν άνεγέρσεως μνημείου

Claude Debussy εν Γαλλία

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ :

ΔΗΜ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΟΛΙΣΤ :

ΚΑΙΤΗ ΑΝΔΡΕΑΔΟΥ

(Ύψωμα)

ΣΠ. ΛΑΖΑΡΟΣ

(Εξθύναλος)

Μετά την έναρξιν της Συναυλίας ή είσοδος επιτρέπεται μόνον κατά τὰ διαλείμματα.

Τιμή άναλυτικου προγράμματος Δρ. 2.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

CLAUDE DEBUSSY

1. *Πρελούδιο εις τὸ ἀπόγευμα ἐνὸς Φαύνου*

ὑπὸ τῆς ὀρχήστρας

2. *Νυκτερινὰ*

α. Σύννεφα

β. Γιορτὴς

ὑπὸ τῆς ὀρχήστρας

3. *Ραψωδία δι' εὐθύανλον*

Ὁ κ. Σπ. Λάζαρος καὶ ἡ ὀρχήστρα

(πρώτη ἐκτέλεσις)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

4. a. *Enfant Prodigue*

Ἡ Δνὶς Ἀνδρεάδου καὶ ἡ ὀρχήστρα

b. *Balcon*

Ποίησις *Baudelaire*

c. *Trois chansons de Billitis*

d. *Fantoches*

Ἡ Δνὶς Ἀνδρεάδου συνοδεῖα κλειδοκουμβάλου

5. *Μικρὴ Σουίτα*

Ἑνορχήστρωσις *Henri Busser*

I Στὸ πλοῖον

II Πομπή

III Μενουέττο

VI Μπαλλέτο

ὑπὸ τῆς ὀρχήστρας

...την ποίησιν ἐν τῷ ἀποδείξει ἑξῆς· ἀναρῶντα μάλιστα τὸν 1872.
 Ἐπιπέδον ἐν ἑξῆς καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιπέδων ἀποδείξει τὸν 1873.
 ...καὶ τὸν 1874.
 ...καὶ τὸν 1875.
 ...καὶ τὸν 1876.
 ...καὶ τὸν 1877.
 ...καὶ τὸν 1878.
 ...καὶ τὸν 1879.
 ...καὶ τὸν 1880.
 ...καὶ τὸν 1881.
 ...καὶ τὸν 1882.
 ...καὶ τὸν 1883.
 ...καὶ τὸν 1884.

CLAUDE DEBUSSY

Ο Cl. Debussy ἐγεννήθη τὴν 22 Ἀυγούστου 1862 εἰς τὸ Saint Germain-en Laye. Δωδεκαετῆς εἰσήλθεν εἰς τὸ Ὀδεῖον πῶν Παρισίων, ὅπου ἔκαμε σοβαρὰς σπουδὰς ὑπὸ τοὺς Lavignac, Marmontel καὶ Durand. Ταυτοχρόνως ἐφοίτησεν εἰς τὴν τάξιν τῆς συνθέσεως τοῦ Guiraud τοῦ ὁποίου ὑπῆρξεν ὁ καλύτερος μαθητὴς. Τὸ 1884 ἔλαβε τοῦ Α' Μεγάλου Βραβείου τῆς Ρώμης μετὰ τὴν κατανάτην· **Ὁ Ἄσματος υἱός.**

Εἰς Ρώμην ἐγνωρίσθη μετὰ ὄμιλον διόκλητρον ποιητῶν, ζωγράφων, γλυπτῶν ποὺ εἶχον τὴν αὐτὴν ἰδεολογίαν μετὰ αὐτόν· δὲν παύθησαν ἐν τοῖσις ν' ἀποκινῶν ἀπολύτως τὴν γοητείαν τοῦ Βάγνερ ἐξῆσκει ἐπ' αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ πρώτου τοῦ ἤδη ταξιδίου εἰς Bayreuth. Ἐκ τύχης λαμβάνει γνῶσιν τοῦ *Boris Godounow*, τοῦ περιφημοῦ ἀριστοφιλῆματος τοῦ **Μουσόργγκυ**, ἀγνώστου ἀκόμη τὴν ἐποχὴν ἐκεῖνην. Ἐμπρὸς στοὺς νέους τέχνους, τοὺς νέους τόνους τῆς ζωτανῆς κίτλουθενθῆρας· αὐτῆς μουσικῆς κάθε ἐπίδρασις τῆς γερμανεῆς τέχνης θραύεται ἀποτόμως. Κατόπιν δευτέρου ταξιδίου εἰς Bayreuth τὸ εἶδωλον τοῦ Βάγνερ κρημνίζεται διὰ παντός στὰ μάτια τοῦ Debussy.

Τὴν ἐποχὴν ἐκεῖνην ὁ Debussy σγναῖει ταυτικώτατα εἰς τὰς ἐσπερίδας ποὺ ἔδιδεν ὁ Mallarmé. Ἐκεῖ μέσα εἰς ἐναὶ κύκλῳ νεαρῶν καλλιτεχνῶν, ποιητῶν, ζωγράφων, γλυπτῶν, ποὺ ἐπιθυμοῦσαν νὰ θραύσουν τὰ δεσμὰ τῆς **ροντίνας** τοῦ παρελθόντος, ὁ Debussy καταλαμβάνεται ἀπολύτως ἀπὸ τὴν ἰδέαν τοῦ **συμβολισμοῦ.**

Ὑπὸ τὸ κράτος τῶν γένων αὐτῶν ἰδεῶν εἰργάσθη ἐπὶ δεκαετίαν διὰ νὰ παρουσιάσῃ τὸ ἀριστοτέγγυμά του, **Πελοῦς καὶ Μελισσόδη** ἐπὶ κειμένῳ τοῦ Μαίτερλινκ. Ταυτοχρόνως ὁμοῦ εἰργάζετο καὶ εἰς ἄλλα ἔργα μικροτέρας διαρκείας ἀλλ' ἐξ ἴσου μεγίστης σημασίας· τὸ **Κουαρτέτο** καὶ τὰ σήμερον ἐκτελούμενα **Νυκτερινά.**

Δι' αὐτῶν ὁ Debussy θέλει νὰ ἐκφράσῃ, ὅτι ὁ ἴδιος ἠεθάνθη καὶ ἡγάγησε. Μεταχειριζόμενος τὸ ὄργανον μετὰ τὰς χιλιάς φωνάς, τὸ μόνον ποὺ μπόρουσε πραγματικῶς νὰ ἐκφράσῃ τὰς φυσιολατρικὰς τῶν ἰάσεις — τὴν ὀρχήστρον, συνέθεσε τὸ ἔτος 1899 τὰ τρία **Νυκτερινά** ὁποῖα εἶνε τὸ ἀριστοτέγγυμα τῆς σχολῆς τῶν **Impressionιστῶν.**

Διὰ τοῦ πρώτου, **Σύννεφα**, ἡ μουσικὴ φθάνει εἰς ἓν εἶδος μουσικοῦ pointillisme, ἀπολύτως ὁμοίου εἰς τὴν βᾶσιν του μὲ τὸ pointillisme τῶν ζωγράφων.

Κάθε ὄργανον, μεμονωμένον, βάζει κατὶ μέσα εἰς τὴν ὀπτασίαν πού περνᾷ ἀπὸ προστά μας. Μιά ἀτμόσφαιρα μελαγχολικὴ καὶ θλιβερά μᾶς περικυκλώνει καὶ σύννεφα σκοτεινὰ κρύπτουν ἀπὸ τὰ μάτια μας τὸ φῶς καὶ τὴν ζωὴν εἶνε τὰ σύννεφα πού σκεπάζουν τὴν εὐτυχίαν μας, μέσα σὲ ὥρες πικρίας καὶ ἀηδίας.

Μὲ τὶς **Γιορτές**, τὸ αἶσθημα ἀλλάσσει ἀπολύτως. Ἦχοι φανταστικοὶ καὶ παιγνιδιάρικοι φεύγουν ἀπὸ τὴν ὀρχήστραν. Εἶνε ἡ χαρὰ ἀοράτων πνευμάτων πού σ' ἓνα γαλάζιον οὐρανὸ στήνουν ἑλαφρὸ καὶ χαριτωμένον χορὸ.

Ὀλίγον πρὸ τοῦ περιφήμου τούτου ἔργου ὁ Debussy εἶχε δώσει εἰς τὴν τέχνην ἓνα ἄλλο λεπτὸν στολίδι διὰ τοῦ ὁποίου παρουσιάζετο ἡ νοητὴ χάρις ἑνὸς συμβολισμοῦ ἑξανατολισμένον τὸ ἔργον τούτο ἦτο: **Τὸ πρελούντιο εἰς τὸ ἀπόγευμα ἑνὸς Φαύνου.**

Ὁ Debussy, ἐμπνεόμενος ἐλευθέρως ἐκ τῶν στίχων τοῦ Μαλαρμέ, μετέφρασε μουσικῶς τὸ χαριτωμένον ὄραμα τοῦ ποιητοῦ. Τὸ δημιουργηθὲν ἔργον ἦτο ἀπὸ τὰ θαυμασιώτερα στολίδια τὰ ἔχοντα ὡς βᾶσιν τὴν ἀλεξανδρινὴν ἐποχὴν. Τίποτε τὸ ψεύτικο δὲν ὑπάρχει εἰς τὸ Πρελούντιο αὐτό. Ἡ γοητεία πού φεύγει ἀπὸ τοὺς μελαγχολικοὺς ἦχους τοῦ πλαγιαύλου, ἡ ἡδονικὴ καὶ σαγηνευτικὴ νοητὴ εὐφροσύνη πού παρουσιάζει ἡ γεμάτη μέθην μελωδία τῶν νυμφῶν, ἡ ἄπειρος συγκίνησις πού διακίνεται σὰν ἐρωτικὸν νέφος μέσα ἀπὸ τὴν ὀρχήστραν, προσδίδουν εἰς τὸ ἔργον κατὶ τὸ ἰδεῶδες, κατὶ πού ὁμοιάζει μὲ ὄνειρον, ἓνα εἶδος «**Ἐπιβιβάσεως διὰ τὰ Κύθηρα**» τῆς μουσικῆς.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν «Μικρὴν Σουίταν» ἔχει γραφεῖ ἀρχικῶς, τὸ 1894, διὰ πιάνο διὰ τέσσαρα χέρια καὶ ἐνωρηστρώθη ὑπὸ τοῦ *Henri Busser*.

Ἡ **Ραψωδία** δι' εὐθύαυλον καὶ ὀρχήστραν συνετέθη, ὡς καὶ τὸ «Μικρὸ κομμάτι», διὰ τὰς ἐξετάσεις τοῦ Ὁδείου τῶν Παρισίων.

Ποία ἡ συμβολὴ τοῦ Debussy εἰς τὴν μουσικὴν:

—Ἀνεκαίνισε τὴν τέχνην, τῆς ἔδωκε φῶς, νεότητα καὶ ἀέρα. Κατόρθωσε νὰ τὴν ἐνδύσῃ μὲ νέον λαμπρὸν φόρεμα. Τῆς ἄνοιξε νέους δρόμους. Καὶ ἡ μελλοντικὴ μουσικὴ δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶνε συνδεδεμένη μὲ τ' ὄνομά του.

Ὁ Debussy ἀπέθανεν ἐν Παρισίοις τὴν 25 Μαρτίου 1918.